

МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ІНФОРМАТИКИ У 5-6 КЛАСАХ

Скасків Ганна Михайлівна

асистент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
skaskiv@fizmat.tnpu.edu.ua

Гречух Олег Васильович

магістрант спеціальності 014.09 Середня освіта (Інформатика),
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
grechuholeh@gmail.com

На сучасному етапі розвитку новітніх технологій першочерговим завданням методики навчання є вибір засобів та методів оцінювання досягнень учнів, визначення нестандартних форм організації уроків, комбінування варіативних модельних програм із рекомендованими МОН підручниками та посібниками для школярів закладів середньої освіти. Застосування різноманітних методик оцінювання на уроках інформатики варто обумовити й тим, що у кожному новому підході закладено численні можливості для навчання та розвитку дітей різного віку, формування в них ключових цифрових компетентностей та надання якісних освітніх послуг.

Використання комп'ютерних технологій передусім має вплив на канали сприйняття та розуміння специфіки інноваційних гаджетів, що в першу чергу дає змогу під час навчання швидко адаптувати школярів 5–6 класів до нових умов навчання у цифровому суспільстві. Відповідно інноваційність сучасних технологій вагомо посилює мотиваційний процес вивчення шкільного курсу інформатики, підвищує рівень індивідуальної зацікавленості учасників освітнього процесу.

Відповідно до вимог сучасного освітнього простору комп'ютерні технології стають дуже важливим та обов'язковим атрибутом розвитку та формування особистості кожного учня, а новітні інформаційні інструменти навчання забезпечують створення нових можливостей для отримати практичних знань та навичок для дітей, сприяють розвитку мотиваційної сфери та якісно підвищують процес навчання.

Серед головних завдань сучасної освіти – адаптація учня до життя, прищеплення йому навичок самоосвіти, творчого використання отриманих знань, креативного мислення та компетентнісного підходу до вивчення конкретних практичних завдань. Педагогічна професія вимагає постійного творчого пошуку, самовдосконалення, підвищення професійного рівня.

Найбільшою мірою це стосується вчителя інформатики внаслідок безперервної зміни змісту й цілей навчання, зростання рівня комп'ютерної грамотності учнів. Українські педагоги шукають шляхи реформування навчального процесу, можливості підвищення його ефективності [2].

Відповідно до цього актуальними стають питання дослідження методики оцінювання загальних результатів навчання з інформатики у 5–6 класах.

Мета дослідження передусім полягає у вивченні різних підходів до оцінювання, визначення ефективності методів оцінювання на уроках інформатики та можливості їх застосування на практиці. Такий підхід сприятиме формуванню та розвитку особистості учня як невід'ємного об'єкта життєдіяльності нового цифрового суспільства, розкриє його здібності та сприятиме активнішому процесу пізнання такого предмету, як інформатика. В контексті освітньої реальності сьогодення дана мета може конкретизуватись як процес підготовки кваліфікованих спеціалістів у галузі інформатики, що можуть гнучко реагувати на динамічні зміни в галузі ІТ та їх вміння якісно оцінювати конкретні результати та досягнення учнів при вивченні шкільного курсу інформатики у 5 - 6 класах.

Відповідно до Концепції Нової української школи процес оцінювання учнів 5 – 6 класів у поточному навчальному році вчителі здійснюють відповідно до розроблених Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 1.04.2022 № 289. Зміни щодо традиційного підходу до оцінювання зумовлені тим, що тепер учні 5–6 класів здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти [3].

Відповідно до поданих рекомендацій кожен заклад освіти може розробляти власну шкалу оцінювання досягнень учнів 5–6 класів або оцінювати їх за визначеною законодавством системою. Результати підсумкового оцінювання за рік вчитель відображає в учнівському свідоцтві про особисті досягнення, якщо заклад дотримується традиційної системи, то це буде 12-бальна шкала, якщо має власну систему оцінювання, то результати переводяться відповідно до вимог.

У системі оцінювання виділяють три ключових типи: формувальне, поточне та підсумкове, яке може визначатись тематичними, семестровими чи річними видами контрольних робіт. Кожен з цих видів може проводитись у різних формах, з різноманітними за змістом завданнями та визначеними освітнім закладом способами оцінювання.

Зокрема, формувальне оцінювання може проводитись з використанням завдання на окремих флеш-картках, ЗХД-таблиць або Т-таблиць, виконанням інтерактивних вправ, під час яких учні 5–6 класів можуть розвивати вміння самооцінювання або практикуватись у взаємооцінюванні, що особливо важливо в умовах проведення уроків у змішаному форматі [1].

Блок тематичного оцінювання поєднує в собі поточне оцінювання та проведення діагностичних робіт, до яких учні вже звикли з початкової школи, з інформатики можуть виконуватись і лабораторні практикуми чи тематичні проєкти.

Щодо семестрового контролю, то він здійснюється на основі результатів тематичного оцінювання та контрольних чи діагностичних робіт, які учитель формує самостійно під час календарно-тематичного планування відповідно до вимог Державного освітнього стандарту про досягнення учнів.

Оцінювання за весь навчальний рік проводиться на основі одержаних результатів та учнівських досягнень за обидва семестри.

На перехідному етапі від початкової школи до старшої в оцінюванні досягнень учнів передбачений адаптаційний період, під час якого реалізується рівневий підхід до оцінювання якості засвоєння школярами нових знань, умінь та

навичок та формування ключових компетентностей. Таких рівнів виділяють чотири, а відповідні досягнення на кожному рівні в особистому свідоцтві учня позначають літерами: початковий – «П»; середній – «С»; достатній – «Д»; високий – «В». Характеризуючи кожен рівень успішності, вчитель акцентує увагу не на помилках, які допускають учні, а орієнтується на особисті досягнення кожної дитини. Також слід супроводжувати його вербальною характеристикою з орієнтацією на прогрес учня, здобуті навички та компетентності.

Такий підхід до оцінювання досягнень учнів при впровадженні інтегрованого навчання, яке реалізується відповідно до Концепції Нової української школи, забезпечує спрощення адаптаційного періоду школярів, сприяє усвідомленому виконанню завдань, підвищує рівень мотивації до навчання та самоосвіти, що відіграє особливу роль під час дистанційної роботи.

Список використаних джерел

1. Генсерук Г. Р., Мартинюк С. В. Цифрові технології формувального оцінювання. Інноваційна педагогіка: науковий журнал. Вид. дім : Гельветика, 2020. Вип. 30, т. 2. С. 155–158.
2. Гривко А. В., Жук Ю. О. Особливості оцінювання результатів навчання учнів 5–6 класів. *Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови*, 2022. С. 55.
3. Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти. Наказ МОН № 289 від 01.04.2022 року. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/86195 (дата звернення: 1.11.2022).

РОЗРОБКА ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ З ІНФОРМАТИКИ «ВИБІРКОВИЙ МОДУЛЬ: ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН» ДЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Слоновський Ігор Олегович

магістрант спеціальності 014.09 Середня освіта (Інформатика),
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
slonovskyj_io@fizmat.tnpu.edu.ua

Мартинюк Сергій Володимирович

кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
sergmart65@tnpu.edu.ua

Стрімкий розвиток інформаційних технологій сприяє тому, що в навчальному процесі запроваджуються нові тенденції щодо використання різних електронних ресурсів, починаючи від електронних підручників і посібників до використання сучасних електронних навчально-методичних комплексів. Це в свою чергу вимагає від педагогів розуміння доцільності використання цих ресурсів і застосування загальних дидактичних правил задля ефективності навчання, особливо в час, коли форми навчання можуть часто змінюватися.

Зі зміною технологій відбувалася і зміна навчальної програми. До вивчення загальних тем інформатики у старших класах було введено ряд вибіркового розділів. Це дозволило учням прислухатися до власних побажань та інтересів і вибирати набір знань і навичок, які вони хочуть здобути.